

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۳۱۳۰۵۹

۱- در چه واژه ای از بیت زیر «و» به مصوت بلند تبدیل می شود؟
 "روزها گر رفت گو رو باک نیست / تو بمان ای آنکه چون تو پاک نیست"

۱. تو ۰۲. روز ۰۳. رو ۰۴. گو

۲- در کدام گزینه، از کمیت مصوت بلند قبل از "ن" کاسته می شود؟
 "همان مرحله است این بیابان دور / که گم شد در او لشکر سلم و تور"

۱. همان ۰۲. این ۰۳. بیابان ۰۴. همان، این

۳- کدام گزینه خارج از بحث «ضرورات» است؟

۱. حذف صامت آخر کلمه با طرح هجایی CVCC
 ۰۲. اشباع مصوت های کوتاه
 ۰۳. کوتاه شدن مصوت های بلند
 ۰۴. حذف یا ابقای همزه

۴- با توجه به بیت زیر، ضرورت اشباع در کدام واژه مشهود است؟
 "مهپاره به بام اگر بر آید / که فرق کند که ماه یا اوست"

۱. دومین " که " در مصرع دوم
 ۰۲. مهپاره
 ۰۳. " که " در اول مصرع دوم
 ۰۴. برآید

۵- در تقطیع بیت زیر، مصوت بلند کدام واژه به مصوت کوتاه تبدیل می شود؟
 "گر از این منزل ویران به سوی خانه روم / دگر آنجا که روم عاقل و فرزانه روم"

۱. فرزانه ۰۲. ویران ۰۳. عاقل ۰۴. سوی

۶- در تقطیع بیت زیر همزه کدام واژه، به ضرورت حذف شده است؟
 "بروید ای حریفان بکشید یار ما را / به من آورید آخر صنم گریز پا را"

۱. آخر ۰۲. ای ۰۳. آورید ۰۴. گریز پا

۷- اعمال اختیار «فاعلاتن» به جای «فعلاتن» در کدام گزینه صحیح است؟

۱. فقط در رکن اول مصراع دوم
 ۰۲. فقط در رکن اول مصراع اول
 ۰۳. در رکن اول مصراع
 ۰۴. در رکن آخر مصراع دوم

۸- در تقطیع بیت زیر چند بار و در چه رکنی با تسکین مواجه هستیم؟
 "بسم الله الرحمن الرحيم / هست کلید در گنج حکیم"

۱. دو بار، رکن اول و دوم
 ۰۲. دو بار، رکن اول و سوم
 ۰۳. یک بار، رکن اول
 ۰۴. سه بار، رکن اول و دوم و سوم

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض وقافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۲۱۳۰۵۹

۹- "سکته" در شعر چیست؟

۱. آوردن یک هجای کوتاه به جای دو هجای کوتاه در میانه شعر
۲. آوردن دو هجای کوتاه به جای یک هجای بلند در حد فاصل دو رکن
۳. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه در میانه شعر
۴. آوردن یک هجای بلند به جای دو هجای کوتاه در حد فاصل دو رکن

۱۰- در وزن شعر فارسی "هجای آخر" چگونه است؟

۱. همواره کوتاه به حساب می آید.
۲. همواره توأمان دارای مصوت کوتاه و بلند است.
۳. همواره بلند است.
۴. همواره به ساکن ختم می شود.

۱۱- در کدام گزینه شاعر با استفاده از اختیارات شاعری در آخر مصراع یک صامت اضافه آورده است؟

۱. کسی را که عمرش به دو سی رسید / امید از جهانش بباید برید
۲. دریغ آن گل و مشک و خوشاب سی / همان تیغ برکنده پارسی
۳. لطیفه ایست نهانی که عشق از آن خیزد / که نام آن نه لب لعل و خط زنگاریست
۴. در باطن من جان من از غیر تو ببرید / محسوس شنیدم من آواز بریدن

۱۲- کاربرد قلب و تسکین بیشتر در چه نوع شعری است؟

۱. رباعی
۲. مثنوی
۳. غزل
۴. قصیده

۱۳- در تقطیع بیتهای زیر، تلفظ واژه «ابرو» در چه گزینه ای صحیح آمده است؟

"در نمازم خم ابروی تو با یاد آمد / حالتی رفت که محراب به فریاد آمد
طرب سرای محبت کنون شود معمور / که طاق ابروی یار منش مهندس شد"

۱. اولی کوتاه دومی بلند
۲. اولی بلند و دومی کوتاه
۳. هر دو بلند
۴. هر دو کوتاه

۱۴- در رباعی زیر (گزینه های چهارگانه)، کدام یک از مصراع ها در وزن اصلی سروده شده است؟

۱. از شعرم خلقی به هم آمیخته ام
۲. خوب و بدشان به هم در آمیخته ام
۳. خود گوشه گرفته ام تماشا را، آب
۴. در خوابگاه مورچگان ریخته ام

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض وقافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی -چندبخشی ۱۲۱۳۰۵۹

۱۵- وزن کدام گزینه «مفعول مفاعیلن مفاعیلُ فعل» است؟

۱. گر آمدنم به من بدی نامدمی
۲. امروز ترا دسترس فردا نیست
۳. گفتم که سرانجامت معلوم شد
۴. تا بتوانی طعنه مزین مستان را

۱۶- کدام گزینه " وزن دوری " دارد ؟

۱. یک نفس ای خواجه دامن کشان / آستیی بر همه عالم فشان
۲. هر غزل نامه ایست صورت حالی در او / نامه نوشتن چه سود چون نرسد سوی دوست
۳. صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را / که سر به کوه و بیابان تو داده ای ما را
۴. حال دل با تو گفتمم هوس است / سخن دل شنفتمم هوس است

۱۷- اشعار ذوبحرین براساس امکانات کدام گزینه به وجود می آید؟

۱. قواعد
۲. اختیارات
۳. ضرورات
۴. وزن دوری

۱۸- وزن ترانه براساس کدام " بحر " است؟

۱. هزج
۲. رمل
۳. رجز
۴. سریع

۱۹- در بیتهای زیر که وزن دوری دارند ، کدام مصراع دارای «صامت اضافی بر وزن» است؟

"می بی غش است دریاب وقتی خوش است بشتاب / سال دگر که دارد امید نوبهاری
مها تویی سلیمان فراق و غم چو دیوان / چو دور شد سلیمان ، نه دست یافت شیطان؟"

۱. مصراع دوم بیت اول
۲. مصراع اول بیت دوم
۳. مصراع اول بیت اول
۴. مصراع دوم بیت دوم

۲۰- کدام گزینه " هجای مرکب از دو صامت و یک مصوت بین آن ها" است ؟

۱. ما
۲. یک
۳. دو
۴. نه

۲۱- کوچکترین واحد آوایی زبان چیست ؟

۱. واک
۲. واژه
۳. هجا
۴. کلمه

۲۲- اگر هجای قافیه CVC (صامت + مصوت کوتاه + صامت) باشد ؛ کدام قانون بر آن حاکم است ؟

۱. C آغازی قابل تغییر و CV غیر قابل تغییر است.
۲. CV آغازی قابل تغییر و C غیر قابل تغییر است.
۳. C آغازی غیر قابل تغییر و CV قابل تغییر است.
۴. هر دو جزو هجا قابل تغییر است.

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۲۱۳۰۵۹

۲۳- طرح هجایی " قافیه " در کدام یک از گزینه های زیر با بقیه متفاوت است ؟

۱. کنون که در چمن آمد گل از عدم به وجود / بنفشه در قدم او نهاد سر به سجود
۲. خرد باید اندر سر مرد و مغز / نباید مرا چون تو دستار نغز
۳. قتل این خسته به شمشیر تو تقدیر نبود / ورنه هیچ از دل بی رحم تو تقصیر نبود
۴. یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد / به وداعی دل غمدیده ما شاد نکرد

۲۴- در کدام گزینه " همسانی حرف قید از نظر صدا " رعایت نشده است ؟

۱. به حقش که گر دیده بر تیغ و کارد / نهی ، حق شکرش نخواهی گزارد
۲. مرا می بپاید چو طفلان گریست / ز شرم گناهان ، نه طفلانه زیست
۳. گفت بشنو گر نباشم جای لطف / سر نهادم پیش اژدرهای عنف
۴. نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست / چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست

۲۵- بر اساس کدام گزینه قافیه بیت زیر درست است؟

"سرو چمان من چرا میل چمن نمی کند / همدم گل نمی شود یاد سمن نمی کند"

۱. اعمال اختیار همسان بودن هجای قافیه
۲. اعمال اختیار قافیه ساختن دو کلمه همسان
۳. اعمال اختیار روی متحرک
۴. اعمال اختیار قافیه موصوله

۲۶- قافیه بیت زیر چه عیبی دارد؟

"صلاح کار کجا و من خراب کجا / بین تفاوت ره از کجاست تا به کجا"

۱. اکفا
۲. غلو
۳. اقوا
۴. ایطا

۲۷- در کدام گزینه حروف قافیه به ترتیب صحیح آمده است؟

۱. تاسیس، قید، روی، وصل، خروج
۲. تاسیس، دخیل، ردف، روی، وصل
۳. ردف، قید، روی، وصل، خروج
۴. روی، خروج، وصل، مزید، نایره

۲۸- در بیت زیر کدام یک از انواع قافیه بدیعی دیده می شود؟

"دل می رود ز دستم صاحب دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا"

۱. قافیه معموله
۲. تجنیس
۳. ذوقافیتین
۴. اعنات

۲۹- حرکت حرف روی چه نام دارد؟

۱. رس
۲. مجری
۳. اشباع
۴. خذو

زمان آزمون (دقیقه): ۶۰ تشریحی: ۰

تعداد سوالات: تستی: ۳۰ تشریحی: ۰

عنوان درس: عروض و قافیه

رشته تحصیلی/کد درس: زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی، زبان و ادبیات فارسی - چندبخشی ۱۲۱۳۰۵۹

۳۰- قافیه مختوم به کدام گزینه با سایر گزینه ها، غلط به حساب می آید؟

۰۴. یای خطاب

۰۳. یای نسبت

۰۲. یای مصدری

۰۱. یای نکره